

מהר"ל על התורה עש"ק פ' אמור, תשפ"ד

1. מסירות נפש על המצוות: התקדשות החיים

פרשת אמור (ויקרא כב:לב) – ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יקנך מקדשכם:

ממשמע שנאמר ולא תחללו, מה תלמוד לומר ונקדשתי, מסור עצמך וקדש שמי... וכשהוא מוסר עצמו, ימסור עצמו על מנת למות, שכל המוסר עצמו על מנת הנס, אין עושין לו נס, שכן מצינו בחנוניה מישראל ועזריה שלא מסרו עצמן על מנת הנס, שנאמר (דניאל ג יח) והן לא, ידיע להוא לך מלכא די לאלהך לא איתנא פלחין וגו', מציל ולא מציל, ידיע להוא לך וגו':

גור אריה (שם, אות ל"ח)

שכל המוסר עצמו לעשות לו נס כו'. וטעם דבר זה ידוע, כי כאשר מוסר עצמו על מנת שאין עושין לו נס נקרא 'קדוש' בעצמו, כמו שיצחק נעקד על גבי המזבח (בראשית כב, ט) ונתקדש, גם כן זה מתקדש, שהרי כבר מסר עצמו על קדושת שמו.

צעטיל קטן (הרה"ק ר' אלימלך מליז'נסקי זי"ע, אותיות א-ג)

בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצוות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, וידמה בנפשו ויצייר במחשבתו כאילו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת הש"י שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש הש"י... ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

וכיון שהוא כבר נעשה קדוש, הקדוש ברוך הוא עושה לו נס, כי הנס הוא גם כן קדושה לשמו יתברך, והוא ידוע מסוד הניסים. כלל הדבר, שהאדם אשר אין שוקל חיות העולם נגד קדושת שמו יתברך, והוא מוסר עצמו למיתה להסתלק מן העולם על ידי קדושת שמו יתעלה, הוא קדוש, ובשביל שהוא קדוש הוא נבדל מן העולם, והוא דוחה גם כן מנהג העולם וטבעו והנהגתו, ועושה לו נס, שהוא למעלה מן העולם:

ספר נצח ישראל פרק יג

המעלה שהיא עוד יותר מעלה מן הקודם, כאשר תתבונן במעלת ישראל תדע כי לא דבר זה בלבד מה שישראל חלק השם יתברך, וכמו שמעיד עליהם השם של "ישראל" שחתם השם בשמם, כי אין לישראל בעצמם שום מציאות ושום הויה רק בו יתברך. ולא תאמר אף אם הם חלק ה', מכל מקום הם בריאה לעצמם, אל תאמר כך, אבל הם לגמרי אל השם יתברך, עד כי בטל מציאות עצמם אל השם יתברך. ודבר זה נראה באומה הזאת, שעל יחוד שמו וקידוש שמו בעולמו ולקיים תורתו היו מבטלים עצמם ונותנים עצמם לכל מיני הפסד. וכבר הארכנו בזה בחבור באר הגולה שזהו ענין קדימת "נעשה" ל"נשמע" שאמרו ישראל (שמות כד, ז), כי אין ישראל נמשכים לרצונם כלל, רק לרצון העלה ברוך הוא, והם ונפשם אל השם יתברך, ולא שייך בזה להקדים "נשמע" ל"נעשה" כאילו היה תלויים בדעתם וברצונם, אבל אינם תולים בדעתם וברצונם כלל. ואיך יהיה הסרה לקשר הזה, ודבר זה מבואר.

תניא ליקוטי אמרים פרק יט

וכן הרשעים ופושעי ישראל קודם שבאו לידי נסיון לקדש השם כי בחי' החכמה שבנפש האלהית עם ניצוץ אלהות מאור א"ס ב"ה המלוכב בה הם בבחי' גלות בגופם בנפש הבהמית מצד הקליפה... ולכן נקראת אהבה זו בנפש האלהית שרצונה וחפצה לדבק בה' חיי החיים ברוך הוא בשם אהבה מסותרת כי היא מסותרת ומכוסה בלבוש שק דקליפה בפושעי ישראל... רק שהיא בבחי' שינה ברשעים ואינה פועלת פעולתה בהם כל זמן שעסוקים בדעתם ובינתם בתאות העולם. אך כשבאים לידי נסיון בדבר אמונה שהיא למעלה מהדעת ונגעה עד הנפש לבחי' חכמה שבה אזי היא ניעורה משנתה ופועלת פעולתה בכח ה' המלוכב בה... להתגבר על

מהר"ל על התורה

עש"ק פ' אמור, תשפ"ד

הקליפות ותאוות עוה"ז בהיתר ובאיסור שהורגל בהם ולמאוס בהם ולבחור לו ה' לחלקו ולגורלו **למסור לו נפשו על קדושת שמו** ואף כי הקליפות גברו עליו כל ימיו... הרי כל הקליפות בטלים ומבוטלים והיו כלא היו ממש לפני ה' כדכתיב כל הגוים כאין נגדו וגו'... דהיינו לעמוד בנסיון למסור נפשו אפ"י שלא לעשות רק איזה מעשה לבד נגד אמונת ה' אחד כגון להשתחות לעבודה זרה **אף שאינו מאמין בה כלל בלבו** וכן שלא לדבר תועה ח"ו על אחדות ה' אף שאין פיו ולבו שוין **רק לבו שלם באמונת ה'** וזה נקרא דחילו הנכלל ברחימו שהיא **אהבה הטבעית שבנפש האלהית שבכללות ישראל שחפצה ורצונה בטבעה לידבק בשרשה**...

2. פסולי מומים בכהנים: קדושת הגוף

(יז) דָּבַר אֶל אֶהְרֹן לֵאמֹר אִישׁ מִזֶּרְעֶךָ לְדִרְתָּם אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב לְהִקְרִיב לַחֶם אֱלֹהֵיוּ : (יח) כִּי כָל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב אִישׁ עֹנֵר אוֹ פֶסֶח אוֹ חֲרָם אוֹ שְׂרוּעַ :

כי כל איש אשר בו מום לא יקרבו - אינו דין שיקרב, כמו (מלאכי א ט) הקריצוהו נא לפחתך:

דרך חיים על אבות פרק ד (משנה י"ג)

רבי שמעון אומר שלשה כתרנים הם כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות וכתר שם טוב עולה על גביהן :

ויש לשאול מנינא למה, שאמר ג' כתרנים הם ולמה צריך למנין. ויש לך לדעת כי אלו ג' כתרנים שזכרו כאן שנתן הש"י לישראל תורה ומלכות וכהונה הם כנגד האדם, כי יש באדם ג' חלקים, החלק האחד הוא השכל שבאדם, החלק הברי הוא הנפש, החלק הג' הוא הגוף... וכנגד אלו הם ג' כתרנים אלו, כי כתר תורה הוא כנגד השכל, וכתר כהונה כנגד הגוף כי הכהונה היא מעלת וקדושת הגוף שהרי הכהן הוא נולד בקדושה והכהונה תולה בטפה שנולד מן הכהן... הנולד מן הגוף הוא גם כן קדוש רק אם חלל זרעו, ולא כן המלך כי אפשר שאין בנו מלך, ומכ"ש אצל התורה שאין בנו של ת"ח בודאי בעל תורה וזה האב שיש לו המעלה הזאת אינו נותן לבן הנפש ולא השכל, אבל הגוף הוא מן האב... והנה כתר כהונה שנתן הש"י לישראל הוא כנגד מה שבאדם קדושה בגוף, ולפיכך המומים פוסלין בכהנים ולמה המומים פוסלים בכהנים וזה מפני כי הכהן יש לו קדושת הגוף, וכאשר יש מום בגוף פסול לעבוד. ומזה תבין מ"ש בכתובות (ע"ב, ב') שכל המומין שפוסלין בכהנים פוסלין בנשים ומה ענינם יחד, אבל פירוש כי היא האשה גם כן גופנית יותר מן האיש כי האיש דומה לנפש שהוא מושל כדכתיב (בראשית ג') והוא ימשול בך והאשה דומה לגוף... אמנם ראוי לך להבין דבר זה שאמרנו כי יש לכהנים קדושת הגוף, שהכוונה בזה שהגוף שלהם נמשך ממדריג' עליונה אלהית, כי גם לגוף האדם יש מדריג' עליונה כאשר תדע ותבין מן רמ"ח אברים של אדם, והכהן שהיה כהן צדק ראשון הוא אברהם אבינו ואמר הכתוב עליו (תלים ק"י) אתה כהן לעולם ומספרו רמ"ח כמספר אברי האדם, וכל אלו דברים מופלגים בחכמה ואין להאריך. אמנם המלכות כנגד הנפש, וידוע כי הנפש הוא מנהיג את כל איברי האדם והאדם מקבל ההנהגה מן הנפש... וזה שאמר הכתוב (משלי כ"ב) לב מלכים ביד י"י, וזה כי המלך דומה אל הלב ששם הנפש החיוני... ומזה תדע מה שאמרו רז"ל (הוריות י"ג) כי המלך קודם לכהן גדול והחכם קודם למלך ודבר זה לפי סדר מעלות ומדריגות הדברים אשר אלו שלשה כנגדן באדם. ועוד אמרו (שם) אפילו ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ, ור"ל כי ממזר תלמיד חכם שיש לו טפה פסולה מ"מ מצד השכל שבו מעלתו יותר מכהן גדול עם הארץ, אף על גב כי הכהן הגדול מטפה קדושה לגמרי, אין זה רק מעלה גופנית ואין זה דומה אל מעלה שכלית, ולפיכך ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ.

פרשת וזאת הברכה (דברים לג:ד) – תורה צנה לנו משה מורה קהלת יעקב

מסכת אבות פרק ב', משנה י"ב

רבי יוסי אומר יהי ממון חברך חביב עליך כשלך והתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירושה לך וכל מעשיך יהיו לשם שמים.